

Αθήνα, 20 Ιουνίου 2025

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τους κ.κ. Υπουργούς:

- Περιβάλλοντος και Ενέργειας
- Υγείας

Θέμα: «Ατμοσφαιρική ρύπανση στη Θεσσαλονίκη – Ανάγκη άμεσης λήψης μέτρων για την προστασία της δημόσιας υγείας»

Η βεβαρημένη με ρύπους ατμόσφαιρα στη Θεσσαλονίκη, ιδίως από τα αιωρούμενα σωματίδια PM10 και PM2,5, αποτελεί περιβαλλοντική και υγειονομική κρίση. Οι πηγές ρύπανσης είναι πολλαπλές και περιλαμβάνουν την κυκλοφορία των οχημάτων, τα συστήματα ψύξης/θέρμανσης, αλλά και τα υψηλά επίπεδα υποβάθρου που υπάρχουν στο περιβάλλον της πόλης.

Παρά τις επανειλημμένες προειδοποιήσεις της επιστημονικής κοινότητας και τα διαθέσιμα δεδομένα για τις επιπτώσεις της ατμοσφαιρικής ρύπανσης στην υγεία των κατοίκων της Θεσσαλονίκης, καθώς συσχετίζονται με καρκίνο, καρδιοαναπνευστικά προβλήματα κ.ά., και παρά το γεγονός ότι, στις 23 Μαρτίου 2023, το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης καταδίκασε τη χώρα μας για τη συστηματική υπέρβαση των ορίων συγκέντρωσης αιωρούμενων σωματιδίων (PM10) στη Θεσσαλονίκη, δεν έχουν ληφθεί ουσιαστικά και αποτελεσματικά μέτρα. Τα εν λόγω μικροσωματίδια, που περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων βενζόλιο, οξειδία του αζώτου και κατάλοιπα από καύση βιομάζας, εισχωρούν εύκολα στο αναπνευστικό σύστημα, προκαλώντας σοβαρά προβλήματα.

Τα στοιχεία είναι αμείλικτα: Το έτος 2024, τα επιτρεπόμενα όρια των 50μg/m³, υπερκαλύφθηκαν επί 58 ημέρες στον σταθμό μέτρησης του Κορδελιού κι επί 55 ημέρες στον σταθμό της Αγίας Σοφίας (το όριο είναι 35 ημέρες/έτος). Ενώ για το έτος 2025, μόνον κατά τον μήνα Ιανουάριο, οι μετρητές του Εθνικού Δικτύου Παρακολούθησης Ατμοσφαιρικής Ρύπανσης (Ε.Δ.Π.Α.Ρ.), κατέγραψαν υπερβάσεις για 20 από τις 31 ημέρες του μήνα. Σύμφωνα δε με στοιχεία που καταγράφει το Εργαστήριο Φυσικής της Ατμόσφαιρας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, κάθε χρόνο σημειώνονται περίπου 850 πρόωροι θάνατοι που σχετίζονται άμεσα με τα αυξημένα επίπεδα PM10 και όζοντος. Τα επιστημονικά αυτά ευρήματα καθιστούν σαφές ότι η κατάσταση δεν είναι απλώς προβληματική αλλά επικίνδυνη για τη δημόσια υγεία.

Παρά ταύτα, η μελέτη που εκπονήθηκε το 2022 από τον Οργανισμό Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής (Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α.) και η οποία υποβλήθηκε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, παραμένει ανενεργή. Η μελέτη αυτή περιλαμβάνει συγκεκριμένες προτάσεις, όπως η επιδότηση για την αλλαγή συστημάτων θέρμανσης και η επιβολή περιβαλλοντικού τέλους στη βιομάζα. Ωστόσο, μέχρι σήμερα, το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας δεν την έχει θέσει ακόμη σε εφαρμογή.

Επειδή η πολιτεία οφείλει να διασφαλίζει τη δημόσια υγεία και την περιβαλλοντική προστασία, με έγκαιρες και αποτελεσματικές παρεμβάσεις.

Επειδή η ατμοσφαιρική ρύπανση στη Θεσσαλονίκη παρουσιάζει συστηματικά υπερβάσεις των ορίων συγκέντρωσης αιωρούμενων σωματιδίων PM10, γεγονός που έχει ήδη οδηγήσει σε καταδικαστική απόφαση του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά της Ελλάδας.

Επειδή έγκυρα επιστημονικά στοιχεία τεκμηριώνουν ότι η ατμοσφαιρική ρύπανση συνδέεται με εκατοντάδες πρόωρους θανάτους ετησίως στη Θεσσαλονίκη.

Επειδή η μελέτη του Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α. από το 2022, η οποία καταγράφει συγκεκριμένες προτάσεις και έχει ήδη υποβληθεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, παραμένει μέχρι σήμερα ανενεργή, χωρίς να αξιοποιούνται τα εργαλεία που προτείνει για την αντιμετώπιση της ρύπανσης.

Ερωτώνται οι κ.κ. Υπουργοί:

- 1. Ποια άμεσα μέτρα προτίθενται να λάβουν για την ουσιαστική αντιμετώπιση της υγειονομικής και περιβαλλοντικής κρίσης που προκαλεί η ατμοσφαιρική ρύπανση στη Θεσσαλονίκη;**
- 2. Σκοπεύουν να ενεργοποιήσουν τη μελέτη του Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α. και να υλοποιήσουν τις προτάσεις που περιλαμβάνει; Υπάρχει σχεδιασμός για αυστηρότερο έλεγχο των πηγών εκπομπών, όπως η καύση βιομάζας και η κυκλοφορία των οχημάτων;**
- 3. Υπάρχει πρόβλεψη για θέσπιση ειδικού τοπικού σχεδίου δράσης στην ευρύτερη περιοχή της Θεσσαλονίκης, όπου το πρόβλημα είναι ιδιαίτερα έντονο;**

Η ερωτώσα Βουλευτής

Θρασκιά Ουρανία (Ράνια)